

אלמא קסבר עולא כל היכא דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא להי -

It is evident that *Uloh* maintains that wherever there is money and lashes, he pays money but is not flogged

Overview

קנס resolved the contradiction, answering that our משנה which requires paying קנס is referring to a נערה (where there is a חיוב קנס), however the משנה in מכות which requires מלקות is discussing a בוגרת (where there is no חיוב קנס) therefore she receives מלקות. The גמרא derives (from this answer) that עולא maintains that wherever there is both a חיוב ממון and מלקות (like נערה in our משנה) he needs to pay the money (the קנס), but does not receive מלקות (since לוקה ומשלם).¹ תוספות questions this assumption.

תוספות asks:

ואם תאמר מנא ליה להש"ס דלמא בעלמא סבר דמילקא לקי וממונא לא משלם -

And if you will say; how does the גמרא know that עולא maintains that wherever there is ממון and מלקות the rule is that he pays, but does not receive מלקות, perhaps elsewhere (not by חיוב קנס for a נערה) עולא maintains that wherever there is ממון and מלקות, he receives מלקות but does not pay money -

והכא דוקא הוא דמשלם ממנוא דגלי קרא כדאמרינן לעיל (דף כט,ב) נערה נערה הנערה² -

But it is only here by the קנס of a נערה **that he pays money** (but does not receive מלקות), **as** the גמרא **stated previously** that by נערה **the תורה revealed to us** by writing – (אין לוקה ומשלם [for מלקות] קנס (and [therefore] not receive מלקות) **נערה, נערה, הנערה** –

תוספות anticipates a possible answer, but rejects it:

ואין לומר כמו שפירש רבינו תם דאי סבירא ליה דבעלמא מילקא לקי ולא משלם -

And one cannot say as the ר"ת explained how we know that עולא maintains ממנוא **for if** עולא maintains that generally the rule is he receives מלקות **but does not pay -**

הוה ליה לאוקומי מתניתין דמכות (דף יג,א) נמי באחותו נערה ובהתרו בו -

¹ Otherwise he should receive מלקות and no payment, so the contradiction is not resolved.

2 The תורה writes (כב, כה) [דברים [תצא]] regarding a מאנס that **נערה איש נערה** and in the next פסוק (כט) that פסוק (כט) **נערה** (but not by a בוגרת), **הנערה**. We derive from the two נערה and the extra ה' that there is a קנס by 1) a 'regular' נערה (but not by a בוגרת), 2) נערה who is prohibited to him by a לאו (like a מזוזה [even though he is not permitted to marry her, and cannot legally fulfill the לאשה]), and 3) (even) by a נערה who is prohibited to him by חיוב כריתות (like אחותו [where not only is he not permitted to marry her, but also that חיוב קידושין תופסין בה]). In all these three cases (including חיובי כריתות) the תורה rules that he must pay the קנס (but no מלקות since מלקות); however in all other cases of מלקות perhaps he receives only מלקות, but no payment.

הבא על אחותו **משנה** in מכות (which states that **should have also established the** **is** (לוקה) **by his sister who is a נערה, and they warned him.** Therefore³ he receives - לוקה ואינו משלם, מלקות

ומתניתין בשלא התרו בו -

And our משנה is discussing **where they did not warn him** (so there is no מלקות), and therefore he pays the קנס -

אלא ודאי סבר דבעלמא נמי ממונא משלם ולא לקי -

Rather we must say **that** since עולא did not offer this answer, **he certainly maintains that even elsewhere he pays and is not** לוקה -

ולהכי לא הוה מצי לאוקומי מתניתין דמכות באחותו נערה -

So therefore he could not establish the משנה in מכות by נערה and אחותו **בו**, because the rule is in all cases that he pays and is not לוקה. This would seem to answer תוספות question –

Tosfos rejects this answer:

דאין זה דיוק⁴ דאיכא למימר דעולא סבר לה כריש לקיש -

For this is not a correct inference, since we can say the reason עולא did not establish the משנה in מכות **בו** by אחותו נערה והתרו **בו** (is not because he necessarily maintains that **לוקה**, but rather) **because עולא agrees with ר"ל -**

דלא בעי לשנויי כאן בהתרו בו כאן שלא התרו בו כדאמרין לקמן (לד,ב) -

Who (also) did not want to answer, 'here (in מכות) is where they warned him, here (in our משנה) they did not warn him', as the גמרא explains later that the reason is -

דאין חילוק לדידיה דאית ליה דחייבי מלקיות שוגגין פטורין מן התשלומין⁵ -

That according to ר"ל there is no difference whether התרו **בו** or not, since he maintains that **those who accidentally transgressed a חייב מלקות לאו** **are exempt from payment -**

בין התרו בו בין לא התרו בו⁶ ואי מרבין לקנס מקרא בלא התרו⁷ הוא הדין התרו⁸ -

Regardless whether the עדים **warned him or not; and if we include from a פסוק that he receives קנס by התרו לא** the same would apply **by התרו** that he would receive קנס.

³ The inference of נערה הנערה would be applied only in a case of **בו** לא התרו.

⁴ The inference that if עולא maintains משלם ואין לוקה, he should have answered that our משנה is **בו** **is not** correct, for עולא can maintain משלם ואין לוקה, and nevertheless he does not answer, **התרו**, **כאין בשלא התרו**.

⁵ See previously on this תוס' ד"ה וקיימא TIE footnote # 9.

⁶ Why therefore would he pay קנס in our משנה even by **לא התרו** since **התשלומין** מן **פטורין** שוגגין **חייבי מלקיות**.

⁷ (see footnote # 3) **לא התרו** by קנס (see footnote # 2) **נערה הנערה** of **דרשה** that he pays קנס **התרו** (is seemingly referring to the **תוספות**).

⁸ Why therefore would he receive מלקות (even) if **התרו**. There is no difference between **שוגג ומזיד** by **חייבי מלקיות** (regarding **תשלומין**; he never pays), the same will apply if he has to pay, he always has to pay, even if **התרו**.

משלם ואינו לוקה עולא maintains that גמרא surmised that offers his interpretation how the תוספות

ונראה לרבינו יצחק דעל כרחך סבירא ליה ממונא משלם מילקא לא לקי -

And it is apparent to the ר"י that perforce עולא maintains משלם מילקא לא לקי everywhere -

מדמרבין מחד קרא חייבי לאוין ומחד⁹ חייבי כריתות -

Since we require one פסוק to include חייבי לאוין (that they pay קנס), and from another פסוק that חייבי כריתות (pay קנס); this proves that everywhere ממונא משלם -

דאי בעלמא מילקא לקי דלמא חד לחייבי עשה¹⁰ וחד לחייבי לאוין -

For if elsewhere the rule would be מילקא לקי (but he does not pay) we could say that perhaps one פסוק includes חייבי עשה, and another פסוק includes חייבי לאוין; we need an extra פסוק that חייב לאוין (and it is not included in חייבי עשה) -

אף על גב דבעלמא לוקה ואינו משלם¹¹ -

לוקה ואינו the rule will be ממון ומלקות where there is elsewhere Even though that elsewhere ואינו לוקה. Now that we've used up both פסוקים; it will turn out that only חייבי עשה וחייבי לאוין -

אבל חייבי כריתות לא¹² משום דבעינן אשה שיש בה הויה -

However חייבי כריתות will not pay, because we require that she should be a woman which he can marry (ה), אין קידושין תופסין בחייבי כריתות, and (קידושין תופסין בה) -

וכדרבנן דאמרי קדושין תופסין¹³ בחייבי לאוין:

And this will follow the opinion of the רבנן who maintain that קידושין are תופסין by חייבי לאוין (but not by חייבי כריתות).

[ועוד¹⁴ פירש רבינו תם דדייק דממונא משלם מדפריך בוגרת והא איכא בושט ופגם ומשני בשוטה -
[And, in addition, the ר"ת explained that the גמרא inferred that עולא maintains that he pays money (ואינו לוקה), since the גמרא asked on s'עולא answer that the משנה in מכות is discussing a בוגרת where there is no (ממון) קנס, therefore she receives מלקות but (asks our

⁹ See footnote # 2. The first פסוק is לגופיה (that she must be a נערה, not a בוגרת). The other two פסוקים are מרבה the two cases of חייבי לאוין (like a ממזרת) and חייבי כריתות (like אחותו); that they too must pay קנס.

¹⁰ דברים (see דור שלישי יבא להם בקהל ה' of עשה which is prohibited by the דור שלישי מצרי before עשה are like חייבי עשה (ה' תצא) כג,ט. אסור they are דור שלישי however before עשה.

¹¹ However if we maintain that (even) בעלמא the rule is ואינו לוקה there is no reason to have two פסוקים for עשה (there is an איסור in marrying either one, and חייבי עשה than by חייבי לאוין by חידוש ולא; there is no grater חידוש by חייבי לאוין (which we do require for we may have thought that since חייבי כריתות תופסין בחייבי כריתות פסוק that nevertheless (even though אין קידושין he pays תופסין).

¹² We see however that עולא maintains (in our משנה) that by חייבי כריתות he also pays קנס (he says our משנה is משנה), that proves that he must maintain לקי (otherwise we should exclude חייבי כריתות).

¹³ Therefore we need a separate פסוק for חייבי לאוין (where קידושין תופסין) and for חייבי כריתות (where קידושין תופסין).

¹⁴ The marginal note indicates that the following is from יושנים.

there is the payment of בושת and פגם,¹⁵ so why does she receive מלקות, **and** the **answers** we are discussing a case where she is a **שוטה**, so there is no בושת or פגם, therefore she receives מלקות -

ולא משני דלוקה ואינו משלם אלא ודאי סבר דבעלמא נמי ממונא משלם ולא לקי¹⁶ -

But the גמרא **did not answer** that the reason by a בוגרת he receives מלקות is because עולא maintains **that** לוקה ואינו משלם, the reason is that עולא **rather certainly maintains that even elsewhere** (besides the קנס payment) the rule is **לקי** -

ר"ת has difficulties with this explanation of the תוספות:

וקשה דאין נראה שיהא זה מדברי עולא¹⁷ **אלא תלמודא הוא דקאמר ליה** -

And this explanation is **difficult**, for it does not appear that this question and answer is from the words of עולא, rather the גמרא is the one who said this answer of בושטה -

A second question:

ועוד¹⁸ **מדמסיק אלא [עולא] תחת תחת גמר משמע דבקנס גופיה**¹⁹ **בעי קרא דממונא משלם** -

And additionally, since the גמרא **concludes**, 'rather we must say that עולא derives that קנס from the גזירה שוה of תחת תחת, this indicates that even regarding קנס itself עולא requires a פסוק to teach us that he pays money, so the question arises -

ואמאי לא שמעינן מנער נערה הנערה²⁰ -

But why cannot we derive from נער נערה הנערה that by קנס he pays -

A third question:

ועוד מאי קאמר מנא ליה לעולא נימא דיליף בושת ופגם מקנס דרבי קרא²¹ -

And furthermore why does the גמרא ask how does עולא know that ואינו לוקה, **let us say that he derives פגם בושת and קנס where the תורה included** it that ואינו לוקה -

תוספות rejects a possible answer to this third question:

וכי תימא מקנס לא ילפינן נילף מקנס וחובל ועדים זוממים -

¹⁵ בושת is the payment for the shame she endured, and פגם is the payment for the loss of value that she suffered, for now as a בעולה she is less worth (for קידושין) than as a בתולה. It is similar to the payment of בזק.

¹⁶ We derive that עולא maintains לקי משלם ולא לקי from the fact that he did not answer that by בוגרת he receives מלקות, even though there is a חיוב ממון (of בושת ופגם), because the rule is לקי ואינו משלם. Since עולא did not offer this answer, it proves that he maintains that even בעלמא the rule is לקי ואינו משלם.

¹⁷ עולא did not say that the בוגרת in מכות was a שוטה. In fact he may never have even heard this question. We, therefore cannot make any inferences from the answer given, because it is not עולא speaking, but rather the גמרא.

¹⁸ According to the ר"ת the inference is from the discussion concerning בוגרת, where there is no קנס, indicating that concerning קנס it was obvious that ואינו לוקה, the only question is how does עולא derive it by (בושת ופגם) ממון. However from the ensuing גמרא it seems that this issue is regarding קנס as well.

¹⁹ The one תחת (in [תצא] כב, כט) which states תחת אשר ענה is discussing the payment of קנס by a תחת.

²⁰ In the הר"ש these words do not appear. It would seem then that תוספות question (according to the הר"ש) is, as stated in footnote # 18. See 'Thinking it over'.

²¹ See footnote # 18. We are certain that קנס by משלם ואינו לוקה; let us derive ממון from קנס.

And if you will say that we cannot derive ממון from a קנס, let us derive ממון from a צד – תחת תחת גז"ש why do we need the ע"ז and חובל and קנס from the השוה

A fourth and final question:

ועוד כיון דאבושת ופגם קאי²³ מאי קאמר בסמוך מה לחובל שכן חייב בד' דברים²⁴ -

And also since we are referencing בושט ופגם why does the גמרא ask shortly, 'why is it by חובל that משלם ואינו לוקה since he is liable for four other payments'; what is the question?

אטו בושט לאו חובל הוא²⁵ וכמה ענייני חבלות שאין בהן כל ה' דברים²⁶ כדאמר בהחובל.

Is בושט not a חובל payment; and there are many instances of wounding where he does not pay all the five payments, as the גמרא states in החובל.

offers an answer to this last question (#4):

ומיהו רבינו יצחק בן מאיר פירוש דהכי פריך -

However the חובל explained that this is the refutation from ריב"ם

מה ללאו דחובל שכן פעמים יש בו כל ה' דברים -

You know why by the חובל of לאו (the rule is משלם ואינו לוקה) for occasionally there are all five payments (when transgressing this לאו; therefore we are strict לוקה -

תאמר בלאו דערות אחותך לא תגלה שלעולם אין בו כל ה' דברים -

Can you say that regarding the לאו of ערות אחותך, (concerning which we want to derive that משלם ואינו לוקה), where there is never a requirement to pay all ה' דברים (there is only לוקה ואינו משלם), so perhaps he is (בושת ופגם).

concludes:

ופירוש רבינו יצחק נראה עיקר]:

And the ר"י's explanation is apparently the main one.]

Summary

We assume (ר"י) that maintains everywhere that משלם ואינו לוקה since we utilize the two נערה הנערה for חייבי לאוי וחייבי כריתות, but not for חייבי עשה וחייבי לאוין.

²² The גמרא (on this עמוד) attempted to derive that משלם ואינו לוקה from ע"ז and חובל. The גמרא refuted since there is a צד (or a קל) by them. However if we would add קנס into the השוה, this refutation will not apply (because there is no צד חמור (or צד קל) by (this) קנס). We cannot say that לא ילפינן, for we will answer ויכיהו, that they are not קנס and חובל ואינו לוקה.

²³ See footnote # 18. The whole discussion, according to the ר"ת, is regarding (בושת ופגם) ממון.

²⁴ The גמרא is saying that we cannot derive (by ממון) that משלם ואינו לוקה from חובל, since חובל is חייב for דברים (ה') דברים. Therefore only by חובל he is משלם ואינו לוקה (if לחומרא).

²⁵ (נזק [פגם], צער, ריפוי, שבת, בושט) are part of the payments for חבלה (which are בושט and פגם).

²⁶ In all those cases, where there is no ה' דברים (for technical reasons), nevertheless the rule is משלם ואינו לוקה; the same should apply to בושט ופגם (two of the five payments) that משלם ואינו לוקה.

Alternately the assumption is based either because עולא did not answer כאן שהתרו בו, etc., or because עולא answered, 'בשוטה', and not משלם ואינו לוקה.

Thinking it over

לוקה asks on ועוד פר"ת (according to our גירסא), that since when we derive from תחת תחת it is regarding בו"פ and משלם ואינו לוקה he is ²⁷נערה הנערה. Why is this same question not on the ר"י as well; why do we not derive that by בו"פ he is משלם from הנערה?!

²⁷ See footnote # 20.